

Европейска
комисия

Нови храни

Здраве и
безопасност на
храните

Въведение

Новите храни са храни или хранителни съставки, които рядко или никога не са консумирани в Европейския съюз (ЕС) преди май 1997 г. През тази година влязоха в сила първите разпоредби за нови храни под формата на Регламент (ЕО) № 258/97.

Определение

Терминът „нови храни“ се отнася за храни, които до 15 май 1997 г. не са били използвани в значителна степен в рамките на ЕС за консумация от човека.

Новите храни се отнасят за нови източници на храни или новоразработени и иновативни храни, такива, произведени с използване на нови технологии и производствени процеси, и храни, традиционно консумирани извън, но не и в ЕС.

Водорасли

Примери за различни видове нови храни:

- селскостопански продукти от трети страни — напр. семена от chia;
- екстракти от растения — рапичен протеин;
- нов процес за производство на храни — хляб, гъби или мляко, третирани с ултравиолетова светлина за увеличаване на съдържанието на витамин D;
- нови източници на хранителни вещества — масло с докозахексаенова киселина (DHA), получено от микроводорасли.

Новият регламент

Законодателството за новите храни от 1997 г. трябваше да бъде преразгледано, за да бъдат взети предвид последните научни и технологични разработки.

Новият регламент за новите храни (Регламент (ЕС) 2015/2283) бе приет на 25 ноември 2015 г. от Европейския парламент и от Съвета. Новите правила ще се прилагат изцяло от 1 януари 2018 г.

Новото законодателство за новите храни ще подобри ефикасността на процеса на издаване на разрешения, като по този начин ще насърчи иновациите в сектора на храните. Безопасността на европейските потребители ще бъде осигурена, като същевременно се разширява гамата от храни, до които имат достъп.

Общият критерий за определяне на новите храни остава непроменен: това са храни и хранителни съставки, които не са били консумирани в значителна степен в ЕС преди 15 май 1997 г. (т.е. преди влизането в сила на настоящия регламент за новите храни).

Плод дуриан

Плодове от баобаб

Главни подобрения, въведени с новия регламент

1. **Процедурата за издаване на разрешения** бе опростена и централизирана, като включва генерично разрешение. Европейската комисия обработва всички заявления и издава разрешения. В резултат на това всички стопански субекти в хранителната промишленост може да пускат на пазара новите си храни, получили разрешение, при условие че са спазени условията за употреба и изискванията за етикетиране.
2. Трябва да се извършват **оценки за безопасност** от Европейския орган за безопасност на храните (EFSA). Европейската комисия се консултира с EFSA по отношение на заявленията и решенията за издаване на разрешения се основават на резултатите от оценките на EFSA.
3. Всички разрешени нови храни ще бъдат посочени в **списъка с нови храни на Европейския съюз**.

Сардини от рода *Sardinops*

Семена от чиа

Повече
информация за
новите храни

Заявления в процес на обработка

Заявления, чието разглеждане не е приключило съгласно настоящите правила до 1 януари 2018 г. (когато влиза в сила новият регламент), ще се решават съгласно новия регламент.

4. Ще бъдат подобрени **ефикасността и прозрачността** чрез установяване на срокове за оценката на безопасността и процедурата за издаване на разрешения, като по този начин ще бъде намалено общото време, изразходвано в процеса на получаване на разрешения.
5. За да се улесни търговията, за традиционните храни от трети страни, които имат установена история на безопасна употреба, ще има **по-бързо и по-пропорционално оценяване на безопасността**.

Новият регламент въвежда опростена процедура за оценка на традиционни храни от трети страни, които са нови за ЕС. Ако за въпросната традиционна храна може да бъде доказано, че има история на безопасна употреба, и от държавите членки на ЕС или EFSA не бъдат повдигнати опасения за безопасност, тази традиционна храна може да бъде пусната на пазара въз основа на уведомление от заявителя.

Омега 3 – масло от риба крил

Каталог на новите храни

Каталогът на новите храни е неофициален ИТ инструмент, съдържащ продукти от животински и растителен произход и други вещества, които са

обект на регламента за новите храни. Той се основава на информация за историята на употребата за консумация на тези продукти в държавите членки на ЕС.

6. Новите технологии и иновации имат потенциала да намалят въздействието на производството на храни върху околната среда, като подобряват продоволствената сигурност и носят ползи за потребителите. Тези иновативни храни могат да се възползват от разпоредбите за за-

щита на данните, които позволяват на заявителя да получи индивидуално разрешение за пускане на пазара на нова храна. Защитата на данните обхваща новоразработени научни доказателства и данни, обект на права на собственост, и е ограничена за срок от 5 години.

Списък с новите храни, разрешени за пускане на пазара на ЕС

Пълен [списък с разрешените нови храни](#) може да бъде намерен на уебсайта на Европейската комисия, включително:

- разрешения за нови храни по отделни държави членки;
- разрешения за нови храни чрез решения на Комисията;

- разрешения за нови храни, предоставени чрез опростена процедура за „уведомление“.

В допълнение, наред със списъка с разрешени нови храни, има и списък с нови храни, на които, по решение на Комисията, е било отказано разрешение.

Гъби

Етикети

Новите храни се подчиняват на общите изисквания за етикетиране, определени в [Регламент \(ЕС\) № 1169/2011](#). По-специално на етикета трябва да бъде отбелязано името на храната.

В някои случаи към етикетите за нови храни може да има допълнителни изисквания, които да помагат на

потребителите да използват храните безопасно, например предупреждение, че новата храна не се препоръчва за уязвими групи. Освен това всички хранителни и здравни твърдения трябва да са съвместими с [Регламент \(ЕО\) № 1924/2006](#) относно твърденията за хранителната и здравословната стойност на храните.

■ Служба за публикации

Служба за публикации на
Европейския съюз,
Люксембург, 2016 г.

© Европейски съюз, 2016 г.
Възпроизвеждането е разрешено,
при условие че се посочи източникът.

Printed in Luxembourg

Print

ISBN 978-92-79-60727-1

doi:10.2875/93962

EW-01-16-707-BG-D

PDF

ISBN 978-92-79-60718-9

doi:10.2875/860575

EW-01-16-707-BG-N